

Kod ucznia

KONKURS Z HISTORII

WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ETAP WOJEWÓDZKI ROK SZKOLNY 2024/2025

Szanowny Uczniu!

Witaj na etapie wojewódzkim Konkursu z Historii.

Zanim rozpoczniesz rozwiązywać test, przeczytaj uważnie instrukcję.

1. Arkusz liczy 12 stron i zawiera 25 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Błędnie zamalowaną kratkę otocz kółkiem.
7. Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.

Powodzenia!

Czas pracy: 90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40

Zadanie 1. Podkreśl 4 pojęcia związane z wierzeniami Greków. /0-1/

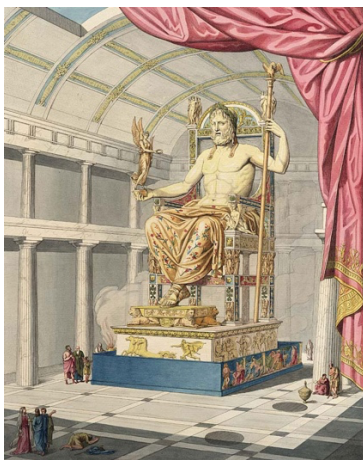
Księga Umarłych, Zeus, synagoga, Jowisz, politeizm, Ozyrys, Pytia, Olimp

Zadanie 2. Który przedmiot związany jest z religią żydowską? Uzasadnij swój wybór. /0-1/

<https://pl.wikipedia.org/>

A

<https://pl.wikipedia.org/>

B

<https://pl.wikipedia.org/>

C

Litera oznaczająca przedmiot-

Uzasadnienie -

.....

Zadanie 3. Przeczytaj fragment *Kroniki polskiej* Galla Anonima. Na podstawie tekstu źródłowego oraz wiedzy własnej odpowiedz na poniższe pytania. /0-3/

[...] objawszy księstwo zaczął dawać dowody zdolności umysłu i sił cielesnych oraz częściej napastować ludy [sąsiednie] dookoła. Dotychczas jednak w takich pograżony był błędach pogaństwa, że wedle swego zwyczaju siedmiu żon zażywał. W końcu zażądał w małżeństwo jednej bardzo dobrej chrześcijanki z Czech, [...]. Lecz ona odmówiła poślubienia go, jeśli nie zarzuci owego zdrożnego obyczaju i nie przyrzeknie zostać chrześcijaninem. Gdy zaś on [nato] przystał, że porzuci ów zwyczaj pogański i przyjmie sakramenta wiary chrześcijańskiej, pani owa przybyła do Polski z wielkim orszakiem [dostojników] świeckich i duchownych, ale nie pierwszej podzieliła z nim łóżce małżeńskie, aż powoli a pilnie zaznajamiając się z obyczajem chrześcijańskim i prawami kościelnymi, wyrzekł się błędów pogaństwa i przeszedł na łono matki – Kościoła.

Kronika polska, Anonim tzw. Gall, oprac. M. Plezia, Wrocław 2008, s.17.

A. Jak miał na imię książę, o którym jest mowa w tekście?

B. Jak miała na imię, wymieniona w tekście, chrześcijanka z Czech?

C. Jaki warunek musiał spełnić ówczesny władca Polski, by ją poślubić?

.....
.....

Zadanie 4. Rozstrzygnij, czy zamieszczone poniżej teksty związane są z tym samym władcą. Odpowiedź uzasadnij odwołując się do obu z nich. /0-1/

Tekst 1.

„Zważywszy jego chwałę, potęgę i bogactwo, cesarz rzymski zawołał w podziwie: "Na koronę mego cesarstwa! to, co widzę, większe jest, niż wieść głosiła!" I za radą swych magnatów dodał wobec wszystkich: "Nie godzi się takiego i tak wielkiego męża, jakby jednego spośród dostojników, księciem nazywać lub hrabią, lecz [wypada] chlubnie wynieść go na tron królewski i uwieńczyć koroną". A zdjawszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na [zadatek] przymierza i przyjaźni, i za chorągiew tryumfalną dał mu w darze gwóźdź z krzyża Pańskiego wraz z włócznią św. Maurycego, w zamian za co Bolesław ofiarował mu ramię św. Wojciecha. „

Tekst 2.

Misjonarz, nie mając możliwości powrotu do Czech, przybył na dwór Bolesława. W 997 roku rozpoczął swoją wyprawę misyjną do pogańskich Prus, która zakończyła się jego śmiercią. Szczątki świętego sprowadzono do Gniezna i złożono w tamtejszej katedrze.

Rozstrzygnięcie –.....

Uzasadnienie -

.....

Zadanie 5. Przyjrzyj się zamieszczonej poniżej mapie i zapoznaj się z fragmentem piosenki T-raperów znad Wisły, a następnie wykonaj polecenia. /0-2/

<http://wlpaczpolske.pl/index.php?etap=10&i=911>

*Z Krzyżakami zawarł pokój, czas zyskując oraz spokój
 Po czym zmienił kraj dosłownie w zamki,
 twierdze i warownie
 Co 53 ich było, jeśli się policzyło [...]
 I w statuty ujął pilne prawo karne i cywilne
 Miał on też ideę taką, "Zarób sam i daj
 rodakom!"
 U Wierzyńka na kolacji podjął władców wielu
 nacji
 By pomiędzy zakąskami móc się zająć
 problemami
 T-raperzy znad Wisły*

- Podaj imię i przydomek władcy, którego dotyczą mapa i fragment piosenki
- Podaj imię i przydomek ojca władcy opisanego w piosence
- Jaką uczelnię założył władca opisany w piosence?

Zadanie 6. Analizując poniższe ilustracje, podaj nazwy stylów architektonicznych przedstawionych budowli oraz 1 cechę charakterystyczną dla każdego z nich, widoczną na ilustracjach. /0-2/

A

Styl architektoniczny -

1 cecha stylu -

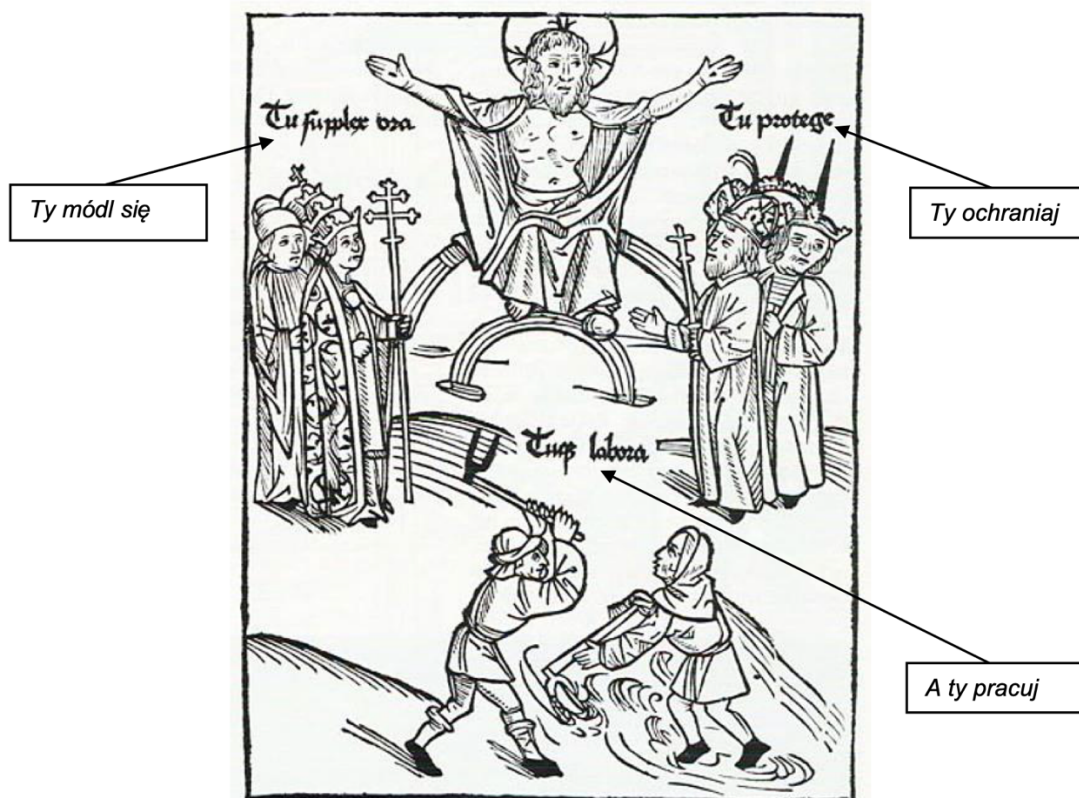
B

Styl architektoniczny -

1 cecha stylu -

Zadanie 7. Wymień 3 stany średniowiecznego społeczeństwa, które zostały ukazane na ilustracji. /0-1/

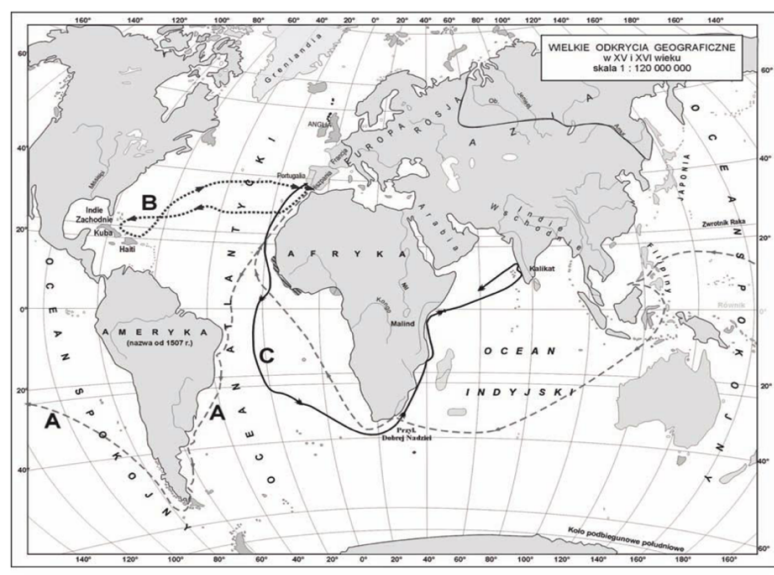

<https://bildungsserver.berlin-brandenburg.de>

cke.gov.pl

Zadanie 8. Zapoznaj się z mapą i na jej podstawie uzupełnij tabelkę. /0-2/

Trasa	Odkrywca	Osiągnięcie
B		
C		

Zadanie 9. Na podstawie obrazu „Bitwa pod Grunwaldem” oraz wiedzy własnej określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-2/

<https://pl.wikipedia.org/>

Zdanie		Prawda/Fałsz
A.	Wielkim Mistrzem Krzyżackim przedstawionym na obrazie (oznaczonym strzałką) jest Albrecht Hohenzollern.	
B.	Jednym z powodów wydarzenia przedstawionego na ilustracji była utrata przez Polskę Pomorza Gdańskiego.	
C.	Bitwa przedstawiona na obrazie została stoczona pod koniec XV wieku.	

Zadanie 10. Zamaluj kratki przy 2 przyczynach wojen Polski ze Szwecją w pierwszej połowie XVII w. /0-1/

- ☐ A niechęć protestantów szwedzkich do katolickiego króla Zygmunta III Wazy
- ☐ B przybycie Dymitra Samozwańca na wschodnie kresy Rzeczypospolitej
- ☐ C rywalizacja o wpływy w Mołdawii
- ☐ D rywalizacja o wpływy na Morzu Bałtyckim

Zadanie 11. Podaj 2 skutki wojen prowadzonych przez Polskę w XVII wieku. /0-2/

-

-

Zadanie 12. Na podstawie tekstu oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia. /0-2/

Reformy wojskowe sejmu „niemego” 1717

„[Z powodu] niezgody domowej i postronnych [najeżdów] Rzeczpospolitą [...] ratować musimy [...]. Udało się nam stanom Rzeczypospolitej [...] niektóre punkty oprócz konstytucji obwarować. Ponieważ niepoliczonymi stratami doświadczyliśmy tego, że bez własnego regularnego wojska i regularnej [dla niego] płacy, nigdy bezpiecznie i z honorem utrzymać się nie możemy; zważając z drugiej strony niedostatek kraju całego, postanowiliśmy liczbę wojska koronnego dawniejszego trzydziestotysięcznego zredukować do liczby, jak następuje: 18 tysięcy – 3924000 złotych a w Wielkim Księstwie Litewskim 6 tysięcy – 2046000 złotych.” *M. Ferenc, Epoka nowożytna. Teksty źródłowe. Tematy lekcji i zagadnienia do historii w szkole średniej, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2001, s. 191–192.*

A. Kto w czasie obrad sejmu niemego był władcą Rzeczypospolitej?

.....

B. Podaj 1 z wymienionych w tekście czynników, które świadczyły o słabości militarnej państwa.

.....
.....

Zadanie 13. Na mapie konturowej Polski oznacz ziemie zagarnięte przez państwa ościenne w kolejnych rozbiorach. /0-2/

Na mapie wpisz litery oznaczające:

ziemie zabrane przez Rosję w I rozbiorze - litera A

ziemie zabrane przez Austrię w III rozbiorze - litera B

ziemie zabrane przez Prusy w II rozbiorze - litera C

<https://pl.wikipedia.org/>

Zadanie 14. Podaj 1 przyczynę i 1 skutek powstania, które przedstawiono na obrazach. /0-2/

<https://pl.wikipedia.org/>

Przyczyna -

Skutek -

Zadanie 15. Przeczytaj uważnie tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia. /0-2/

Do ferii wielkanocnych naukę religii pobieraliśmy w języku polskim. Dnia 24 IV nauczyciele zaczęli nas obdarowywać niemieckimi katechizmami. Nie chciałam tego przyjąć. (...)

Dnia 6 V zaczynają protestować rodzice przeciw zatrzymywaniu ich dzieci codziennie na dwugodzinnym areszcie za nieodpowiadanie na lekcjach religii w języku niemieckim. Wysłali oni do kierownika szkoły protest, pod którym podpisali się. (...) W dniach 10 i 13 V pozostawiono w areszcie 36 uczniów (...), otrzymaliśmy po 6 „łap”, (...) Przechodnie (...) podchodzili do dzieci opuszczających szkołę i pytali o powód płaczu. Gdy dowiedzieli się, za co dzieci były bite, zaczęli wygrażać katom. (...) Źródło : T. Maresz, K. Juszczak, Historia w tekstach źródłowych, T. 2, Toruń 1994, s. 162.

A. Nazwij wydarzenie opisane w tekście.

.....

B. Podaj bezpośrednią przyczynę przedstawionego wydarzenia.

.....

Zadanie 16. Banknoty kolekcjonerskie są emitowane z myślą o kolekcjonerach i numizmatykach. Są one emitowane z okazji ważnych wydarzeń lub też upamiętniają wybitne postaci, autorytety i ich rolę w historii Polski i Polaków. /0-2/

A. Podaj imiona i nazwisko przedstawionej na banknocie osoby.

.....

B. Z którym powstaniem była związana osoba przedstawiona na banknocie?

.....

.....

Zadanie 17. Przeczytaj uważnie rozkaz J. Piłsudskiego do żołnierzy, zapoznaj się ze zdjęciami i wykonaj polecenia. /0-2/

Źródło 1.

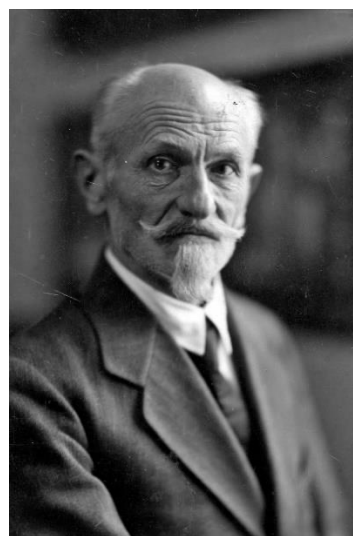
Żołnierze ! [...]

[...] Gdy bracia się waśnią i węzeł pęka, waśń ich również silniejszą jest nad inne. [...] Daliśmy wyraz tego przed paru dniami, gdy w stolicy stoczyliśmy między sobą kilkudniowe walki. W jedną ziemię wsiąkła krew nasza, ziemię jednym i drugim jednakowo drogą [...] widzimy ją [Polskę] niestety w wiecznych swarach i kłótniach, w jakiej rozkoszy panoszenia się jednych nad drugimi. I gdy dookoła nas wre wszędzie kłótnia i zawiść partyjna, gdy dygoce nienawiść [...] trudno by żołnierz był spokojny. [...] Żołnierze, stanąłem znowu na Waszym czele jako Wódz Wasz. [...] Znacie mnie i jeśli nie wszyscy kochać mnie potraficie, wszyscy musicie mnie szanować jako tego, który Was do wielkich zwycięstw prowadzić potrafił, a przy ogólnym zepsuciu i demoralizacji nie chciał i nie umiał korzyści własnej pilnować lub dochodzić.

pl.wikisource.org/wiki/rozkaz_do_żołnierzy

Zdjęcie A.

dzieje.pl

Zdjęcie B.

A. Podaj nazwę wydarzenia związanego z tekstem źródłowym i zdjęciem A oraz rok, w którym miało ono miejsce.

B. Podaj imię i nazwisko ówczesnego prezydenta Polski (zdjęcie B) oraz jaki był dla niego skutek wydarzeń opisanych w źródłach.

Imię i nazwisko prezydenta -

Skutek -

Zadanie 18. Do jakiego wydarzenia nawiązuje zamieszczona niżej ilustracja? /0-1/

.....

<https://ciekawostkihistoryczne.pl>

Zadanie 19. Za co przyznawany jest Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, na którym widnieje napis „Kto ratuje jedno życie – ratuje cały świat”? /0-1/

Awers i rewers medalu dla Sprawiedliwych wśród Narodów Świata
| Fot. Wikipedia

.....

.....

Zadanie 20. Do przytoczonej w tabeli wypowiedzi dobierz jej autora, wybierając z ramki właściwe imię i nazwisko. /0-3/

Józef Beck, Edward Gierek, Stefan Starzyński, Józef Cyrankiewicz, Wojciech Jaruzelski

Imię i nazwisko	Wypowiedź
A.	„Chciałbym zakończyć apelem o zaufanie, wiarę i pomoc, o coraz lepszą pracę. Możecie być przekonani, że wszyscy jesteśmy ulepiani z tej samej gliny i nie mamy innego celu jak ten, który tu deklarowaliśmy. Jeśli nam pomożecie , to sądzę, że ten cel uda nam się wspólnie osiągnąć. No więc jak – pomożecie ?”.
B.	Każdy prowokator czy szaleniec, który odważy się podnieść rękę przeciw władzy ludowej, niech będzie pewien, że mu tę rękę władza odrąbie w interesie klasy robotniczej, w interesie chłopstwa pracującego i inteligencji, w interesie walki o podnoszenie
C.	Obywatelki i obywatele! Wielki jest ciężar odpowiedzialności, jaka spada na mnie w tym dramatycznym momencie polskiej historii. Obowiązkiem moim jest wziąć tę odpowiedzialność – chodzi o przyszłość Polski, o którą moje pokolenie walczyło na wszystkich frontach wojny i której oddało najlepsze lata swego życia. Ogłaszam, że w dniu dzisiejszym ukonstytuowała się Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego.

Zadanie 21. Do jakiego wydarzenia odnoszą się zamieszczone niżej ilustracje? Uzasadnij odpowiedź odwołując się do obu źródeł. /0-1/

Źródło 1
ipn.gov.pl

Źródło 2

Wydarzenie -

Uzasadnienie -

.....
.....
.....

Zadanie 22. Zamaluj kratkę przy zdaniu, które przedstawia postanowienia Okrągłego Stołu. /0-1/

- ☐ A Przeprowadzenie wolnych i demokratycznych wyborów do sejmu i senatu; przywrócenie urzędu Prezydenta, uznanie istnienia legalnej opozycji
- ☐ B Przywrócenie urzędu Prezydenta, przeprowadzenie wolnych i demokratycznych wyborów do senatu, w sejmie 65% miejsc miała zagwarantowana strona rządowa, a o pozostałe 35% mogły ubiegać się wszystkie siły polityczne, uznanie istnienia legalnej opozycji.
- ☐ C Przywrócenie urzędu Prezydenta, rowadzenie wolnych i demokratycznych wyborów do senatu, w sejmie 50% miejsc miała zagwarantowana strona rządowa, a o pozostałe 50% mogły ubiegać się wszystkie siły polityczne, uznanie istnienia legalnej opozycji.

Zadanie 23. Spośród poniższych wydarzeń oznaczonych literami A–D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W każdym wierszu tabeli wpisz właściwą literę. /0-1/

wydarzenie chronologicznie pierwsze	
wydarzenie chronologicznie ostatnie	

- A. wstąpienie Polski do NATO.
 B. wybór Lecha Wałęsy na Prezydenta RP.
 C. wybór Karola Wojtyły na papieża.
 D. podpisanie porozumień sierpniowych.

Zadanie 24. Zamaluj kratkę przy poprawnie zapisanym ciągu wydarzeń. /0-1/

- ☐ A konferencja w Teheranie, powstanie ONZ, rozpad ZSRS, powstanie NATO
- ☐ B rozpad ZSRS, konferencja w Teheranie, powstanie NATO, powstanie ONZ
- ☐ C konferencja w Teheranie, powstanie ONZ, powstanie NATO, rozpad ZSRS
- ☐ D powstanie NATO, konferencja w Teheranie, rozpad ZSRS, powstanie ONZ

Zadanie 25. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Na ilustracji przedstawiona została karykatura, która nawiązuje do

- ☐ A I wojny światowej.
- ☐ B II wojny światowej.
- ☐ C zimnej wojny.
- ☐ D zbrojna interwencja wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji.